

Informace o projektu

Název projektu	Mám rozsudek a co dál (pracovní zkratka VTOS)
Registrační číslo projektu	
Program, výzva	OPZ+, 03_22_021 Inkubační fáze vývoje řešení (1)
Příjemce Partner s finančním příspěvkem	Mgr. Lenka Kutí (OSVČ) Mgr. Hana Lukešová Bartáková (OSVČ) společníci ve vzdělávací společnosti Sovia
Doba realizace projektu	1. 6. 2023 - 31. 5. 2024

Evaluační plán projektu (VTOS) **Mám rozsudek a co dál**

Informace k dokumentu

Výstup klíčové aktivity	KA 5 Vyhodnocování
Zpracovatel	Ing. Jiřina Bělehradová Svitáková, MBA, Ph.D., evaluátorka projektu
Období zpracování	Červen 2023

Obsah dokumentu

1	Úvod a zacílení projektu	2
2	Teorie změny projektu	3
3	Harmonogram projektu a kroky evaluace	4
4	Evaluační kritéria a evaluační otázky	5
5	Indikátory a ověřitelná kritéria	7
5.1	KA01 Rozvoj kapacit příjemce	7
5.2	KA02 Poznání skutečného problému, jeho reálných příčin a potřeb cílové skupiny	8
5.3	KA03 Testování	9
5.4	KA04 Navázání spolupráce	9
5.5	KA05 Vyhodnocování	10

1 Úvod a zacílení projektu

Evaluační plán (EP) projektu **Mám rozsudek a co dál**, dále jen "**VTOS**" byl připraven evaluátorkou projektu v prvních měsících jeho realizace (červen 2023). Výzva č. 03_22_021 OPZ+ zpracování EP nevyžaduje. Metodickým podkladem je Příloha č. 1 výzvy, která popisuje smysl inkubační fáze sociální inovace. Účelem podpory projektů na vývoj řešení je ze strany OPZ+ podpora realizátorů, kteří chtějí změnit tíživou situaci některé z cílových skupin, mají nápady, které by mohly fungovat, nebo chtějí přijít na nové a potřebují je víc prozkoumat, rozvést, vyzkoušet a ověřit. Tuto výrazně **výzkumnou a designérskou činnost** v projektu reflektuje přístup jeho EP.

Cílem „inkubační fáze sociální inovace“ je prostor ponořit se do problému negativních dopadů odsouzení k trestu odnětí svobody na pachatele a jeho rodinu po vydání rozsudku a také zjištění překážek bránících multidisciplinární spolupráci odborníků v zájmu odsouzeného v období před nástupem do výkonu trestu odnětí svobody.

Žádoucím výsledkem projektu je porozumění hlavním příčinám problému, cílovým skupinám, jejich potřebám a následné testování možných řešení problému tak, aby co nejlépe potřeby CS reflektovalo.

Cílem evaluace v projektu VTOS je zhodnocení, zda během realizace projektu:

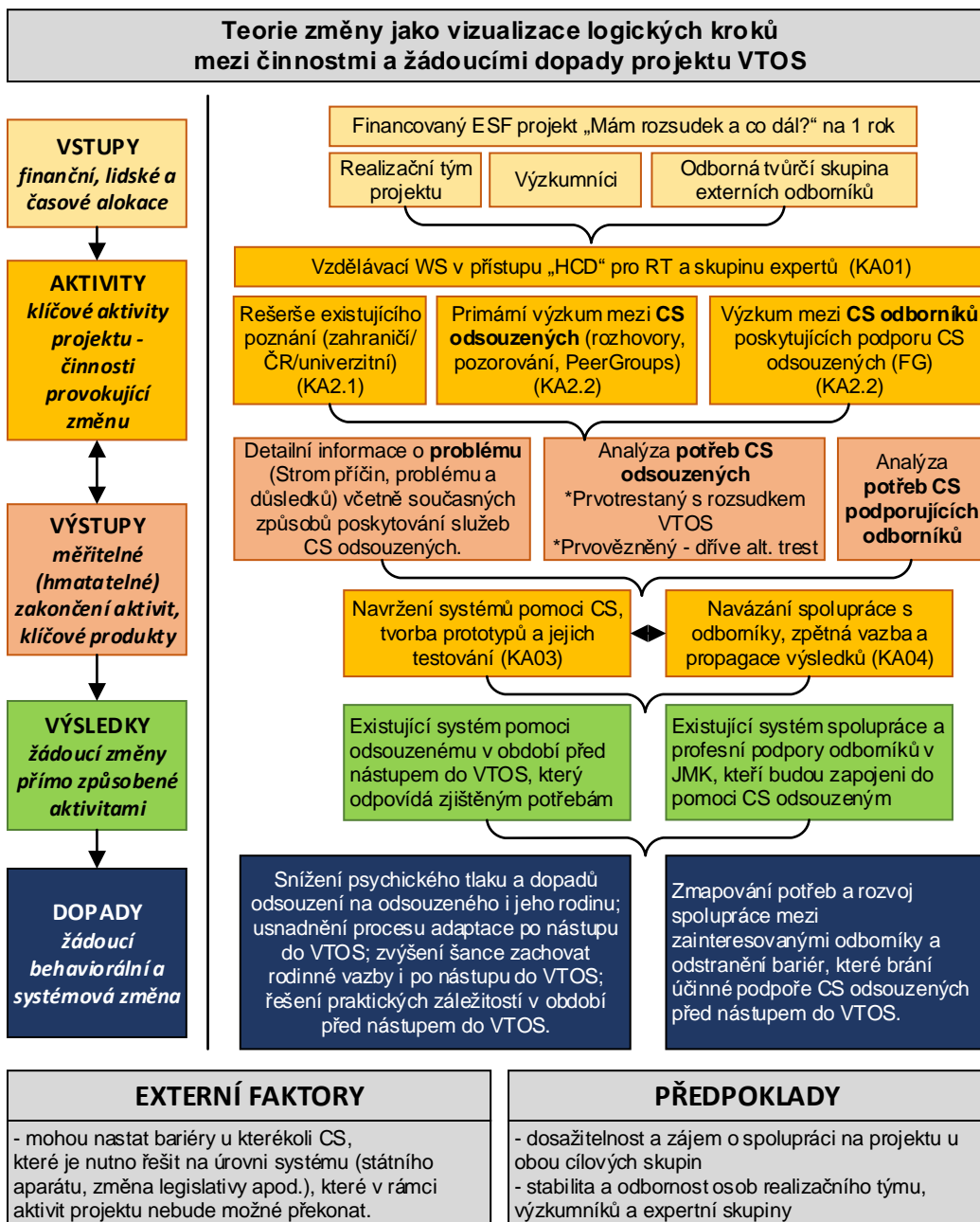
- 1) Bylo získáno **hluboké poznání potřeb a problémů** cílových skupin:
 - i) **osoby odsouzené** k výkonu trestu odnětím svobody v období před nástupem do výkonu trestu odnětím svobody, zaměřeni na část CS, která nemá zkušenosti s výkonem trestu:
 - prvotrestaný klient s rozsudkem VTOS
 - prvovězňný - dříve uložen alternativní trest
 - ii) **odborníci poskytující pomoc odsouzeným** (státní, nestátní, soukromá sféra)
- 2) bylo provedeno **prozkoumání dostupných dat a zkušeností** vztahujících se k CS
- 3) bylo vyzkoušeno/**otestováno**, že prototypy/nápady určené pro změnu tíživé situace CS opravdu mají **pozitivní vliv**.

V oblasti „prvovězňných“ projekt vnímá problém na úrovni systému. Po vydání rozsudku je rodina i odsouzený pod obrovským psychickým tlakem, nemají informace o průběhu trestu (rozsah potřeb odsouzených není v tuto chvíli znám). Období od vydání rozsudku do nástupu výkonu trestu je různě dlouhé, ale nebývá kratší než 1 měsíc a je řada problémů, které je vhodné začít řešit ještě před nástupem do VTOS.

V celkovém kontextu je pro efektivní a správně zacílení podpory odsouzenému (a potažmo jeho rodině) nutné zapojení aktérů ze státní, nestátní a soukromé sféry. Aktuálně spolupráce aktérů systémově nefunguje, realizované projekty jsou zaměřeny na podporu odsouzeného až v období po nástupu do VTOS, před a po propuštění. Projekt chce porozumět aktérům na všech úrovních systému, poznat jejich potřeby a zlepšit situaci prvopachatelů a jejich rodin.

2 Teorie změny projektu

VTOS je ve své podstatě výzkumným projektem (financovaný z ESF výzvy Inkubační fáze vývoje řešení), jehož smyslem je rozšíření poznání o zkoumaném jevu, tj. zjištění dostatečného množství informací o potřebách a problémech osob odsouzených k vězení, které aktuálně propadají sociálním sítím, a není jim věnována pozornost. Nástroj Teorie změny umožňuje zobrazení logických kauzálních řetězců mezi jednotlivými komponentami tak, aby bylo vidět, jakým způsobem chce projekt dosáhnout žádoucího výsledku.

TZ byla zpracována evaluátorem v prvním měsíci realizace běžícího projektu. Lze konstatovat, že projekt byl navržen srozumitelně, mezi aktivitami a výstupy jsou logické vazby a lze předpokládat, že jeho design nebude bránit úspěšné realizaci ve smyslu dosažení výsledků.

3 Harmonogram projektu a kroky evaluace

Harmonogram realizace projektu je rozložen do jednoho roku se začátkem před letními prázdninami 2023. V projektovém záměru jsou evaluační vstupy očekávány po ukončení jednotlivých aktivit, evaluátor je členem realizačního týmu, kde působí kontinuálně.

Klíčové aktivity	rok											
	2023					2024						
	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5
	X					ZoR						ZoR
1. Rozvoj kapacit příjemce												
2. Poznání skutečného problému, jeho reálných příčin a potřeb cílové skupiny	X	X	X	X	X	X	X	X	X			
2.1 Rešerže literatury a dalších informačních zdrojů												
a) zahraničí	X	X	X									
b) integrační projekty	X	X	X									
c) aktivity a poznatky Univerzity v ČR	X	X	X									
d) shrnutí výstupů z rešerže a mapování		X	X									
2.2 Zjišťování potřeb klientů a relevantních aktérů												
a) sestavení struktury hloubkových rozhovorů a realizace rozhovorů		X	X	X	X	X	X	X				
b) pozorování		X	X									
c) focus groups – tvůrčí skupina odborníci		X	X	X	X	X	X	X				
d) peer groups – CS odsouzení					X	X	X	X				
e) analýza interpretace				X	X	X	X	X	X			
3. Testování						X	X	X	X	X		
4. Navázání spolupráce								X	X	X	X	
5. Vyhodnocování			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

- K 30. 6. 2023 – zhodnocení užitečnosti KA1 Rozvoj kapacit příjemce, která probíhá ve formě dvou workshopů zaměřených na Human centered design.
- K 30. 9. 2023 – zhodnocení struktury a rozsahu rešerše o existujících praktikách v řešené oblasti z hlediska užitečnosti, relevance a koherence.
- K 30. 9. 2023 – vstup evaluátora do sestavení struktury hloubkových rozhovorů s CS.
- ● - vstup do Zprávy o realizaci projektu (záznam z evaluace)
- K 29. 2. 2024 – zhodnocení užitečnosti KA 2.2 zjišťování potřeb klientů a aktérů
- K 31. 3. 2024 – zhodnocení účinnosti a analýza rizik testovaných prototypů vůči CS
- K 31. 5. 2024 – celkové vyhodnocení projektu z hledisek evaluačních kritérií:
 - účelnosti (Do jaké míry naplnil projekt svoje cíle? Co se ne/povedlo?)
 - užitečnosti (Naplnují navržená řešení potřeby zúčastněných?)
 - udržitelosti (Umožňuje navázaná spolupráce mezi aktéry užívání výstupů i po ukončení projektu?)
 - úspornosti (Jaké dodatečné náklady navržené řešení vyžaduje?)
 - relevance (Je potřebné se problémem prvopachatelů zabývat?)

4 Evaluační kritéria a evaluační otázky

Evaluační kritéria v prvé řadě slouží projektovému týmu, aby si s evaluátorem rozuměli a nastavili, k čemu bude evaluace v projektu přínosná. Jsou využívána k uvědomění si toho, co je potřeba zjistit nebo ověřit a ke komunikaci této potřeby evaluátorovi, který následně na základě těchto identifikovaných oblastí zájmu formuluje evaluační otázky (EO).

Evaluační kritéria určují, z jakých pohledů bude realizace projektu zkoumána, v ČR je nejčastěji využíváno tzv. „5Ú“ (jejich definice není striktně určena), ale mohou být doplněna i dalšími kritérii dle potřeb konkrétního projektu.

V případě VTOS jsou v evaluačním designu využita následující kritéria, doplněná evaluačními otázkami (podotázkami):

<p>Účelnost (<i>effectiveness</i>) (v jaké míře byly naplněny cíle projektu). Účelnost poměřuje skutečnost (výstupy a výsledky dosažené pomocí intervencí) se stanovenými cíli.</p>	<p>EO1 Do jaké míry naplnil projekt svoje cíle? Co se ne/povedlo?</p>
<p>Užitečnost (<i>utility</i>) (vztah mezi problémy a potřebami, které měly být řešeny a výsledky intervencí. Zda byly intervence zaměřeny smysluplně z hlediska potřeb společnosti a cílových skupin v souladu se současnými socioekonomickými potřebami příjemců nebo oblastí.) V projektu VTOS jde zejména o zhodnocení užitečnosti rešerše a přímého sběru dat (KA02), a následně na konci zhodnocení užitečnosti vůči potřebám CS.</p>	<p>EO2 Jsou dosažené výsledky dle TZ (systémy pomoci CS) skutečně prospěšné CS?</p>
	<p><i>E2.1 Umožnilo vzdělávání v HCD aplikaci jeho přístupu v průběhu realizace projektu?</i></p>
	<p><i>E2.2 Umožnila vstupní rešerše (KA2.1) pochopit klíčový problém?</i></p>
<p>Účinnost (<i>efficiency</i>) zjišťuje, zda by šlo projekt nebo jeho části realizovat jinak ve smyslu „lépe“ (za daných vstupů). V projektu VTOS se zaměřuje především na zhodnocení fáze testování prototypů vytvářených systémů pomoci pro cílové skupiny projektu.</p>	<p>EO3 Vedlo testování prototypů (KA03) k ověření/zvýšení jejich účinnosti vůči CS?</p>
<p>Udržitelnost (přetrvávání přínosů projektu) V projektu VTOS jde zejména o zhodnocení, zda a jak silnou vazbu se podařilo navázat s aktéry, kteří by měli přijmout a aplikovat do praxe navržená řešení.</p>	<p>EO4 Umožňuje navázaná spolupráce mezi aktéry užívání výsledků i po ukončení projektu? Jak by bylo ideální pokračovat?</p>

<p>Koherence - sleduje do jaké míry se různé aktivity nebo intervence z různých zdrojů působící ve stejné oblasti doplňují. V projektu VTOS jde zejména o kombinaci zhodnocení aktivity 2.1, která by měla mj. ukázat situaci prvopachatelů v kontextu a aktérů nutných pro aplikaci navrženého řešení.</p>	<p><i>EO5 Kdo, proč a jakým způsobem by se měl podílet na systému podpory pro osoby před nástupem do výkonu trestu?</i></p>
<p>Úspornost (hospodárnost, <i>economy</i>) Kritérium se vztahuje k minimalizaci nákladů na dosažení cíle, resp. výsledku. V projektu VTOS bude využito ve smyslu zhodnocení náročnosti nákladů vytvořeného řešení (testovaných prototypů) pro existující systém.</p>	<p><i>EO6 Jaké dodatečné náklady vznikají využíváním navrženého řešení v praxi, kdo je nese a jsou pro něj akceptovatelné?</i></p>
<p>Relevance - posouzení, zda jsou stanovené cíle (stále) potřebné a platné, či zda nenastaly skutečnosti, které by je ovlivnily.</p>	<p><i>EO7 Je i po ukončení projektu potřebné se problémem prvopachatelů zabývat? (Nebyl problém již vyřešen nebo je vlivem vnějších vlivů neřešitelný?)</i></p>

Na EO odpovídá evaluátor, který je členem projektového týmu s kontinuálním působením, ve formě záznamů z evaluace pro ZoR a ZZoR K jejich zodpovězení budou využity různé metody sběru dat dle potřeby (pozorování realizace, rozhovory se členy RT a odborné skupiny, dotazník, ad.).

Podkladem pro zodpovězení EO jsou také ověřitelná kritéria (indikátory), která byla definována evaluátorem pro jednotlivé KA projektu.

5 Indikátory a ověřitelná kritéria

Projekt VTOS nemá nastaveny závazné cílové hodnoty povinných monitorovacích indikátorů pro výzvu 03_22_021. Je to dáno především jeho cílením na výzkum a testování, kdy nejsou (nad úroveň 40h bagatelní podpory) předávány služby/znalosti/dovednosti cílové skupině, ale ta je po větší část projektu (až do fáze testování prototypů) zapojena především jako zdroj informací pro správnou identifikaci problému a potřeb.

Kód	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ indikátoru	Cílová hodnota
600 000	Celkový počet účastníků	Účastníci	Výstup	-
693 012	Počet ověřených nových nástrojů	Nástroje	Výstup	-
805 000	Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických dokumentů (vč. evaluačních)	Dokumenty	Výstup	-

Přesto lze očekávat, že jako výsledek prototypování vzniknou „ověřené nové nástroje“, a také pravděpodobně vznikne ucelený informačně hodnotný dokument, které bude možné na konci projektu v indikátorech (693012 a 805000) smysluplně vykázat.

Interní měřitelná / ověřitelná kritéria ke klíčovým aktivitám

Evaluátor projektu na základě požadavku KA05 projektové žádosti a jejích příloh navrhl měřitelná a ověřitelná kritéria ke klíčovým aktivitám. Slouží jako podklad k průběžnému vyhodnocování postupu a výsledků projektu.

5.1 KA01 Rozvoj kapacit příjemce

Typ kritéria	Obsah kritéria	Ověřitelnost/ měřitelnost
Výsledek (kvalitativní)	<p>Úspěšná obsazenost projektových pozic:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manažer projektu • Koordinátor CS • Odborný garant • Designér výzkumu • Evaluátor • Výzkumníci • Odborná tvůrčí skupina zastupující: <ul style="list-style-type: none"> • instituce – magistrát (kurátoři), věznice (vězeňská správa, psycholog, pedagog) • NNO (bezdomovectví, uživatelé NL) • občanské poradny • soukromá sféra (advokáti) 	<ul style="list-style-type: none"> - obsazenost pozic RT - fluktuace na pozicích RT - pokrytí úhlů pohledu na problematiku odbornou skupinou

Výstup (kvantitativní)	Workshopy pro posílení přístupu HCD pro RT a tvůrčí skupinu externích odborníků	- cílová hodnota: 2 WS
Výsledek (kvalitativní)	Využitelnost výsledků WS HCD v praxi , tzn. schopnost vytvářet a využívat: <ul style="list-style-type: none"> • Persony • Customer Journey mapy <i>(EK: užitečnost)</i>	- návaznost WS1 a WS2 - využití v KA2, KA3, KA4, KA5

5.2 KA02 Poznání skutečného problému, jeho reálných příčin a potřeb cílové skupiny

Typ kritéria	Obsah kritéria	Ověřitelnost/ měřitelnost
Výstup (kvantitativní)	Počet a struktura významných zdrojů využitých v analýze problému při řešení existující problematiky. <ul style="list-style-type: none"> • zahraniční zdroje/praxe • (re)integrační projekty • výsledky univerzitních výzkumů 	- min. 5 zemí - min. 3 univerzity - odborné zdroje (české / cizojazyčné) - výstupy projektů v ČR - aktuální projekty - písemný souhrn
Výstup (kvantitativní)	Počet setkání s CS odborníků <ul style="list-style-type: none"> • setkání odborné skupiny (WS, online, fokusní skupiny) • (stínování odborníků, ad. metody) 	- 8x setkání/FG (záznamy)
Výstup (kvantitativní)	Počet setkání/hloubkových rozhovorů s CS odsouzených <ul style="list-style-type: none"> • osoby ve VTOS • osoby prvotrestané (před VTOS) • osoby prvovězněné (před VTOS) • pozorování v soudní síni • peer groups s prvovězněnými 	- min. 15 osob pro hloubkové rozhovory (záznamy) - min. 5 pozorování (záznamy) - min 4x PG (záznamy)
Výsledek (kvalitativní)	Míra poznání problémů a potřeb obou CS <ul style="list-style-type: none"> • pozitivní zpětná vazba odborníků na písemný souhrn z řešení zdrojů • pozitivní zpětná vazba odborníků na souhrn zjištění z hloubkových rozhovorů a peer groups s odsouzenými • zpracování Stromu příčin a problémů a jejich důsledků jako vizualizace zjištění z analytické práce 	- robustnost zpracování výstupů o situaci, příčinách a potřebách CS - dotazník ZV na odbornou skupinu - možnost externí oponentury

	<ul style="list-style-type: none"> • zpracování Analýzy zainteresovaných stran (vliv / zájem / přístup) jako ověření pokrytí problematiky • prokázaná propojenost s výstupy z dalších projektů (kontext, synergie, komplementarity) • poznání postavené na více datových zdrojích (kontext, zahraniční i česká zkušenost, odbornost zdrojů) <p><i>(EK: užitečnost, relevance, koherence, účelnost)</i></p>	
--	--	--

5.3 KA03 Testování

Typ kritéria	Obsah kritéria	Ověřitelnost/ měřitelnost
Výstup (kvantitativní)	<p>Počet návrhů systémů pomoci/podpory pro CS</p> <ul style="list-style-type: none"> • pro CS poprvé odsouzených k VTOS • pro CS odborníků poskytujících pomoc prvotrestaným k VTOS 	- cílová hodnota: 2 systémy podpory v několika prototypech
Výstup (kvantitativní)	<p>Počet průběžných testování prototypů (validace) u odborníků a ve vybraných organizacích:</p> <ul style="list-style-type: none"> • navázání spolupráce • seznámení s prototypem a ZV • testování v organizaci 	- ZV od odborníka / testující spolupracující organizace
Výsledek (kvalitativní)	<p>Produkt odpovídající potřebám uživatelů</p> <ul style="list-style-type: none"> • pro CS poprvé odsouzených k VTOS • pro CS odborníků poskytujících pomoc prvotrestaným k VTOS <p><i>(EK: účinnost)</i></p>	- vytvořený produkt s pozitivní ZV z validace

5.4 KA04 Navázání spolupráce

Typ kritéria	Obsah kritéria	Ověřitelnost/ měřitelnost
Výstup (kvalitativní)	Zpracovaná Analýza stakeholderů (v návaznosti na KA02) využívaná pro identifikaci vhodné spolupráce pro síť pomoci CS (vychází z mapy kontaktů důležitých aktérů v systému pomoci)	- robustnost zpracování AS

Výstup (kvantitativní)	Počet oslovených odborníků (zástupců organizací) , kteří mohou poskytnout ZV k testovaným prototypům/ produktům projektu (vazba na KA03)	- rozsah oslovení
Výstup (kvantitativní)	Počet akcí k informování o výstupech projektu <ul style="list-style-type: none"> • v JMK • celostátní 	- počet organizací / pracovních skupin, které byly seznámeny s projektem a jeho výstupy
Výsledek (kvalitativní)	Míra shody na výstupu (produktu projektu pro CS) po informování a zapracování zpětné vazby (EK: <i>užitečnost, udržitelnost, úspornost</i>)	- vyhodnocení reakcí ZV stakeholderů

5.5 KA05 Vyhodnocování

Typ kritéria	Obsah kritéria	Ověřitelnost/ měřitelnost
Výstup	Evaluční aktivity <ul style="list-style-type: none"> • na začátku projektu: EP a Teorie změny • do ZoR: Záznam o průběhu evaluace • na konci projektu: vstupy do Zprávy o průběhu 	- dokumenty
Výstup (kvantitativní)	Zpracované dokumenty vyžadované ve Výzvě 03_22_021 Inkubační fáze vývoje řešení (1): <ul style="list-style-type: none"> • Zpráva o průběhu: Co jsme v inkubaci zjistili a co jsme se naučili? <i>shrnutí průběhu projektu: co všechno jsme kdy dělali (jaké aktivity probíhaly), odkud kam jsme došli, co jsme všechno zkusili - popis rozhodnutí, která v projektu proběhla (proč jsme se vydali právě touto cestou, proč jsme zkusili toto, a ne něco jiného, na základě čeho rozhodnutí proběhla) - shrnutí výstupů, aneb co vše jsme vytvořili - co jsme zjistili, jak jsme to použili a jak budeme využívat dál po skončení projektu - co jsme se naučili, co nás překvapilo</i> • Shrnující dokument: (1A4) Průběh a výsledky 	- dokumenty
Výsledek (kvalitativní)	Závěrečná reflexe projektu založená na průběžné a robustní evidenci (EK: <i>relevance, účelnost</i>)	- robustnost zpracování Zprávy o průběhu